

DEVLET HİBE VE TEŞVİKLERİ

**SALİHLİ TİCARET
BORSASI**

İÇİNDEKİLER

İçindekiler

ÖNSÖZ	4
TARIM DESTEKLERİ	5
ALAN BAZLI DESTEKLER	6
MAZOT,GÜBRE DESTEĞİ	6
HAVZA BAZLI FARK ÖDEMESİ DESTEKLERİ	7
SERTİFİKALI TOHUM,FİDE VE FİDAN DESTEKLERİ	8
ORGANİK TARIM VE İYİ TARIM UYGULAMALARI DESTEKLERİ	10
ORGANİK TARIM	10
İYİ TARIM UYGULAMALARI	10
HAYVANCILIK DESTEKLERİ	12
YEM BİTKİLERİ,ARICILIK, SU ÜRÜNLERİ, SÜT TOZU DESTEKLEMELERİ	13
HAYVAN BAŞI DESTEKLERİ	14
TİFTİK ÜRETİMİ, İPEK BÖCEĞİ, HAYVAN GEN KAYNAKLARINI KORUMA DESTEKLERİ	15
ÇOBAN İSTİHDAM VE AŞI DESTEĞİ	15
DAMIZLIK KOÇ TEKE YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ	16
DAMIZLIK MANDA DÜVESİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ.....	16
DÜVE ALIM DESTEĞİ DAMIZLIK DÜVE YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ	17
ARICILIK, İPEKBÖCEKÇİLİĞİ, KAZ VE HİNDİ YATIRIMLARI DESTEĞİ	18
ÜRETİCİ ŞARTLARINDA SÖZLEŞMELİ KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK PROJESİ.....	19
KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ	20
KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI (2016 – 2020)	20
DESTEKLENEN İLLER.....	21
EKONOMİK YATIRIM KONULARI	22
KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI	23
BİREYSEL SULAMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ.....	24
KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ	25
BİTKİSEL ÜRETİM YAPAN KÜÇÜK AİLE İŞLETMELERİNİN DESTEKLENMESİ	26
TARIMSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK)	27
(IPARD) KAPSAMINDA VERİLEN AB HİBE DESTEKLERİ	27

TARIMSAL İŞLETMELERİN FİZİKİ VARLIKLARINA YÖNELİK YATIRIMLAR (101)	28
TARIM VE BALIKÇILIK İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI İLE İLGİLİ FİZİKİ VARLIKLARA YÖNELİK YATIRIMLAR (103).....	29
ÇİFTLİK FAALİYETLERİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ ve İŞ GELİŞTİRME TEDBİRİ KAPSAMINDA DESTEK ORANLARI	30
YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ	31
YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ	32
DESTEK UNSURLARI	32
DESTEK TÜRLERİ	33
BÖLGESEL TEŞVİK KAPSAMINDAKİ DESTEKLER	34
EKONOMİ BAKANLIĞI İHRACAT DESTEKLERİ	36
ULUSLARARASI REKABETÇİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ (URGE) DESTEKLERİ	37
TURQUALITY DESTEĞİ.....	40
KOSGEB DESTEKLERİ	41
İŞLETME GELİŞTİRME DESTEK PROGRAMI.....	42
İŞBİRLİĞİ-GÜÇBİRLİĞİ DESTEK PROGRAMI	42
ARGE VE İNOVASYON DESTEK PROGRAMI	44
STRATEJİK ÜRÜN DESTEK PROGRAMI	45
KOSGEB LABORATUVAR DESTEKLERİ	46
KOSGEB GİRİŞİMCİLİK DESTEKLERİ	46
İŞKUR DESTEKLERİ	49
İŞKUR DESTEKLERİ	50
• Kadın, Genç Ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Olanların Teşviki	50
İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ	50
BİR SENDEN BİR BENDEN İSTİHDAM TEŞVİKİ	51
KADIN, GENÇ VE MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ OLANLARIN TEŞVİKİ	53
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI TEŞVİKİ	57
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ ALANLARA YÖNELİK TEŞVİK.....	57
ENGELLİ İSTİHDAMI TEŞVİKİ	57
KAYNAKLAR	58

ÖNSÖZ

Ülkemizde, farklı kurumlar tarafından, çeşitli konularda yürütülmekte olan teşvik, kredi, hibe, yatırım sermayesi ve doğrudan destek uygulamaları mevcuttur. Destek ve teşvik sağlayan kurumların ve uygulamaların çokluğu nedeniyle ortaya çıkan karmaşayı gidermek, yatırım yapmak isteyen firmaları kendilerine en uygun olan desteğe yönlendirmek ve bu alandaki mevzuat ve uygulamalar hakkında bilgilendirmek amacıyla devlet ve hibe destekleri el kitabımızı hazırlamış bulunmaktayız.

Kitabımızın hazırlanmasında katkısı olanlara teşekkür eder, kullanıcılara yararlı olmasını dilerim.

Saygılarımla,

Yetiş AKSOY
Salihli Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

TARIM DESTEKLERİ

ALAN BAZLI DESTEKLER

MAZOT, GÜBRE DESTEĞİ

Ürünler	Mazot (TL/da)	Gübre (TL/da)	Toplam Destek (TL/da)
Buğday, Arpa, Çavdar, Yulaf, Tritikale	15	4	19
Çeltik, Pamuk	40	4	44
Nohut, Mercimek, Kuru Fasulye	14	4	18
Aspir	12	4	16
Yağlık Ayçiçeği, Soya Fasulyesi, Dane Mısır, Patates	19	4	23
Kanola (Kolza), Fındık, Yem Bitkileri, Yaş Çay, Soğan, Diğer Ürünler	10	4	14
Nadas	6	-	6

- Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında desteklenen; yağlık ayçiçeği, kütlü pamuk, soya fasulyesi, kanola, aspir, dane mısır, buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, çeltik, kuru fasulye, mercimek, nohut, çay, fındık, yem bitkileri, patates ve kuru soğan ürünlerinin dışında kalan diğer bütün ürünlere, "Diğer Ürünler" kategorisinde belirtilen miktar kadar Mazot ve Gübre Destekleme ödemesi yapılır.
- Mazot fiyatlarında artış olması durumunda yukarıda belirtilen mazot destekleme birim fiyatları, 1/1/2018- 31/12/2018 tarihleri arasında günlük mazot fiyat artış oranları ortalaması kadar oranda Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile artırılarak uygulanır.
- Toprak Analizi Desteği, asgari 50 dekar ve üzeri tarım arazilerinde, her 50 da araziye kadar bir analiz için Bakanlıkça yetkilendirilmiş Toprak Analiz Laboratuvarlarına analiz basma 40 TL olarak yapılır.
- Bitkisel Üretim Yapan Küçük Aile İşletmelerinin Desteklenmesi uygulamalarında dekara 100 TL ödenir.

HAVZA BAZLI FARK ÖDEMESİ DESTEKLERİ

DESTEKLEME KONULARI	Birim Fiyat (2018)
Yağlık Ayçiçeği	40
Kütlü Pamuk	80
Soya Fasulyesi	60
Kanola (Kolza)	50
Aspir	55
Dane Mısır	3
Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar, Tritikale	5
Çeltik	10
Kuru Fasulye, Nohut, Mercimek	50
Zeytinyağı	80
Yeşil Çay	13

- Yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kıyası olduğunun Bakanlıkça tespit edildiği havzalarda; 2018 yılında ekilen nohut, mercimek ürünlerine ilave % 50 destek ödenir, damlama sulama ile sulanan alanlar hariç dane mısıra destekleme ödemesi yapılmaz.
- Bu Karar'ın ikinci maddesi ikinci fıkrasında sayılan Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında desteklenen ürünlerin havzası dışında yetiştirilmesi durumunda bu ürünlere Mazot, Gübre ve Fark Ödemesi Desteği ödemeleri yapılmaz.
- Yaş çay üreticilerine yapılacak fark ödemesi desteği, Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modelinde belirlenen havzalarda, 2/4/2012 tarihli ve 2012/3067 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan çay tarım alanlarının belirlenmesi ve bu alanlarda çay tarımı yapan üreticilere ruhsatname verilmesine dair karar ile belirlenen ve üretime izin verilen çay alanlarında Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR) tarafından düzenlenip kontrolleri yapılan çay ruhsatları üzerinden yapılır.

SERTİFİKALI TOHUM, FİDE VE FİDAN DESTEKLERİ

DESTEKLEME KONULARI	Birim Fiyat (2018)
YURTIÇI SERTİFİKALI TOHUM KULLANIM DESTEĞİ (TL/da)	
Aspir, Kanola (Kolza), Susam	4
Çavdar, Triticale, Yulaf	6
Çeltik	8
Arpa, Buğday	8,5
Fiğ, Korunga, Yem Bezelyesi	20
Yerfıstığı	15
Yonca	30
Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Soya Fasulyesi	20
Patates	80

Arpa, Çavdar, Triticale, Yulaf	0,08
Buğday, Patates	0,10
Çeltik	0,25
Soya Fasulyesi	0,35
Aspir, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut	0,50
Susam	0,60
Fiğ, Korunga, Yem bezelyesi	1,5
Yerfıstığı	0,80
Kanola	1,20
Yonca	4,0
Orijinal/ Temel ve Üstü Tohumluk Üretimi	Aldığı Desteğe %100 İlave

DESTEKLEME KONULARI	Birim Fiyat (2018)	
	Standart	Sertifikalı
YURTIÇİ SERTİFİKALI FİDAN, ÇİLEK FİDESİ ve STANDART FİDAN KULLANIM DESTEĞİ (TL/da)		
Bodur-yarı bodur meyve türleri ile bahçe tesisi	100	400
Çilek fidesi desteği	-	400
Diğer meyve fidanları ile bahçe tesisi (bağ ve nar hariç)	100	280
YURTIÇİ SERTİFİKALI FİDAN ÜRETİM DESTEĞİ (Sertifikalı Sınıfında Tüm Çeşitler)	Birim Fiyat 2018 (TL/Adet)	
Aşılı Fidan	1	
Aşısız Fidan	0,5	

- Yurt içi sertifikalı tohum kullanım destekleme uygulaması, 2017 yılında Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre Susam ve Yerfıstığı hariç olmak üzere her bir havza için bu kararın ekli listede belirtilen ürünlere belirtilen miktarlarda yapılır.
- Geleneksel zeytin bahçelerinin rehabilitasyonu desteği kapsamında dekar başına 100 TL destekleme ödemesi yapılır.

DESTEKLEME KONULARI	Birim Fiyat (2018)	
	Standart	Sertifikalı
YURTIÇİ SERTİFİKALI FİDAN, ÇİLEK FİDESİ ve STANDART FİDAN KULLANIM DESTEĞİ (TL/da)		
Bodur-yarı bodur meyve türleri ile bahçe tesisi	100	400
Çilek fidesi desteği	-	400
Diğer meyve fidanları ile bahçe tesisi (bağ ve nar hariç)	100	280
YURTIÇİ SERTİFİKALI FİDAN ÜRETİM DESTEĞİ (Sertifikalı Sınıfında Tüm Çeşitler)	Birim Fiyat 2018 (TL/Adet)	
Aşılı Fidan	1	
Aşısız Fidan	0,5	

- Yurt içi sertifikalı tohum kullanım destekleme uygulaması, 2017 yılında Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre Susam ve Yerfıstığı hariç olmak üzere her bir havza için bu kararın ekli listede belirtilen ürünlere belirtilen miktarlarda yapılır.
- Geleneksel zeytin bahçelerinin rehabilitasyonu desteği kapsamında dekar başına 100 TL destekleme ödemesi yapılır.

ORGANİK TARIM VE İYİ TARIM UYGULAMALARI DESTEKLERİ

ORGANİK TARIM

Organik tarım, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen ve üretimde kimyasal girdi kullanılmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir.

Organik tarımda ürün yetiştirilmesi, toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma ile ürünün tüketiciye ulaşmasına kadar olan diğer tüm işlemlerde, kimyasal madde veya tarım ilacı kullanılmamaktadır.

Organik ürünlerdeki, Organik Tarım Logosu insan ve çevre sağlığını koruyan üretim tekniklerinin kullanıldığının garantisidir. "% 100 Doğal, Hormonsuz, Hakiki, Köy ürünü, Saf, gibi tanımlanan ürünler Organik Ürün değildir.

DESTEKLEME KONULARI		Birim Fiyat (2018)
ORGANİK TARIM	1. Kategori Üretim	100 TL/da
	2. Kategori Üretim	70 TL/da
	3. Kategori Üretim	30 TL/da
	4. Kategori Üretim	10 TL/da
ORGANİK HAYVANCILIK	Anlı Kovan	10 TL/kovan

İYİ TARIM UYGULAMALARI

İyi tarım uygulamaları, çevre, insan, hayvan sağlığına zarar vermeyen bir üretimin yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik ile gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla yapılan tarımsal üretim şeklidir.

İyi tarım Uygulamaları sertifikasına sahip ürünün, kimyasal, fiziksel, mikrobiyolojik kalıntılar içermediği, çevreyi kirlilemeden ve doğal dengeye zarar vermeden üretildiği; üretimi sırasında insan, işçi ve diğer canlıların olumsuz etkilenmediği; üretildiği ve tüketildiği ülkelerin tarımsal mevzuatına uygun olarak üretildiği anlaşılır.

İyi Tarım Uygulamaları Desteği	Sertifika	(TL/da)
Meyve, Sebze	Bireysel	50
	Grup	40
Süs Bitkileri, Tıbbi Aromatik Bitkiler	Bireysel	100
	Grup	50
Örtüaltı	Bireysel	150
	Grup	
Çeltik	Bireysel	10
	Grup	
Su Ürünleri	Sertifika	(Kr/kg)
Alabalık, Çipura, Levrek (250.000 kg'a kadar 250.000 kg dahil)	Bireysel	25
	Grup	

HAYVANCILIK DESTEKLERİ

YEM BİTKİLERİ, ARICILIK, SU ÜRÜNLERİ, SÜT TOZU DESTEKLEMELERİ

DESTEKLEME KONULARI		Birim Fiyat (2018)
Yem Bitkileri Üretim Desteği	Çok Yıllıklar	90 TL/da/yıl
	Tek Yıllıklar	60 TL/da/yıl
	Slajlık Mısır	100 TL/da
	Kuru şartlarda ekilişi yapılan yem bitkileri	40 TL/da/yıl
	Bakanlıkça belirlenen hayvancılık yetiştirici bölgesinde yer alan illerde yem bitkisi ekilişine	Aldığı desteğe ilave % 25
Arıcılık	Arılı kovan	10 TL/adet
	Ana arı	15 TL/adet
	Damızlık ana arı	40 TL/ adet
	Bombus arısı	60 TL/koloni

DESTEKLEME KONULARI			Birim Fiyat (2018)
Su Ürünleri	Alabalık	250.000 kg'a kadar	0,75 TL/kg
		250.001-500.000 kg	0,375 TL/kg
	Yeni Türler	250.000 kg'a kadar	1 TL/kg
		250.001-500.000 kg	0,5 TL/kg
	Midye	250.000 kg'a kadar	0,05 TL/kg
		250.001-500.000 kg	0,025 TL/kg
	Kapalı sistem üretim	250.000 kg'a kadar	0,50 TL/kg
		250.001-500.000 kg	0,25 TL/kg
	Kilogram üstü alabalık üretimi	250.000 kg'a kadar	0,25 TL/kg
		250.001-500.000 kg	0,125 TL/ kg
Balık Tanıma Kartı (adet)		0,03 TL/adet	
Hastalıktan arı kuluçkahanelerde damızlık alabalık desteği (adet)	2.500 adet'e kadar	60	
	2.501-.5000 adet	30	
Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi	0-4,99 (metre) deniz ve iç su balıkçı gemileri	500TL/ gemi adedi	
	5-7,99 (metre) deniz ve iç su balıkçı gemileri	750 TL/gemi adedi	
	8-9,99 metre deniz balıkçı gemileri ile 8 metre ve daha büyük boylardaki iç su balıkçı gemileri	1.000 TL/gemi adedi	
Süt Primi	Büyükbaş	Bakanlıkça belirlenecek	
	Küçükbaş		
	Manda		
Çiğ Sütün Değerlendirilmesine Yönelik Destekleme (TL/ton)			Bakanlıkça belirlenecek

HAYVAN BAŞI DESTEKLERİ

DESTEKLEME KONULARI		Birim Fiyat (2018) (TL/baş)	
Hayvan Başı Ödeme (TL/baş)	Buzağı /Malak desteği	4 ay ve üzeri buzağı	350
		Soy kütüğüne kayıtlı	500
		Döl kontrollü boğanın yavrusu	ilave 50
		Yetiştiricilik Bölgesi illeri	İlave 200
		Anaç manda	250
		Soy Kütüğüne kayıtlı manda	400
		Malak	150
		Soy Kütüğüne kayıtlı malak	400
	Damızlık Koyun-Keçi		25
			Mardin, Siirt ve Şırnak'ta anaç tiftik keçilerine ilave 20 TL
	Atık desteği	Büyükbaş hayvan atıkları (aşılama sonrası)	1000
		Küçükbaş hayvan atıkları (aşılama sonrası)	150
	Hastalıklardan Ari İşletme		450 (500 başa kadar tam, 501 baş ve üzeri için %50'sine karşılık gelen tutar)
			Onaylı Süt Çiftliği 80 (ilave)

TİFTİK ÜRETİMİ, İPEK BÖCEĞİ, HAYVANGEN KAYNAKLARINI KORUMA DESTEKLERİ

DESTEKLEME KONULARI		Birim Fiyat (2018)	
Tiftik (TL/kg)		30	
İpek Böceği Desteği	Tohum (TL/Kutu/adet)	70	
	Yaş koza (kg)	50	
Hayvan Gen Kaynakları Desteği (TL/baş/ kovan)	Büyükbaş hayvan koruma	600	
	Küçükbaş hayvan koruma	90	
	Sığır pedigrili koruma	800	
	Arı koruma	40	
	Islah programındaki koyun/ keçi ve yavrularına halk elinde ıslah desteği (baş)	Elit Sürü	70
		Taban Sürü	40
	Halk elinde manda ıslahı (anaç manda)		850
	Damızlığa ayrılan manda (düve/tosun) (baş)		200
	Damızlık erkek materyal (koç ve teke) (baş)		200

ÇOBAN İSTİHDAM VE AŞI DESTEĞİ

DESTEKLEME KONULARI		Birim Fiyat (2018)
Çoban İstihdamı Desteği (TL/İşletme)	200 küçükbaş ve üzeri (koyun-keçi) anaç hayvan varlığına sahip işletmelere	5.000
Aşı Desteği (TL/baş)	Büyükbaş Aşı Uygulama	1,50
	Küçükbaş Aşı Uygulama	1
	Büyükbaş Küpe Uygulama	1,50
	Küçükbaş Küpe Uygulama	1

DAMIZLIK KOÇ TEKE YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

Başvuru zamanı Bakanlık tarafından açıklanır.

DESTEK KAPSAMI	Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği ve Merkez Birliğine üye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri İl Birliklerince, 500 baş kapasiteye sahip damızlık koç-teke üretimine yönelik yeni işletme kurulması veya mevcut işletmelerin kapasitelerinin 500 başa sahip olacak şekilde artırılmasını, rehabilitasyon yatırımlarını ve bu işletmelerden damızlık koç-teke alımı yapacak Birlik üyesi yetiştiricilerinin desteklenmesini kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği, İl Birlikleri ve Birlik üyesi yetiştiriciler
UYGULAMA İLLERİ	Ağrı, Antalya, Afyonkarahisar, Balıkesir, Batman, Bingöl, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Hakkari, Iğdır, Karaman, Kahramanmaraş, Kırıkkale, Kırklareli, Konya, Mardin, Mersin, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Tokat, Uşak, Ordu, Van, Manisa, Çorum, Samsun, Muş, Burdur, Yozgat, Adana, Isparta ve Kırşehir
YATIRIM KONULARI, DESTEK ORANI	İNŞAAT Yeni inşaat yapımı, rehabilitasyon ve kapasite artırımı, %50 HAYVAN ALIM Damızlık koç-teke alımı %50 MAKİNE ALET-EKİPMAN ALIM %50 Gübre sıyırıcı, yem kırma, karma ve dağıtma

DAMIZLIK MANDA DÜVESİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ

Başvuru zamanı Bakanlık tarafından açıklanır

DESTEK KAPSAMI	Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliğine üye olan gerçek ve tüzel kişi üreticilerin yapacakları, 150 baş kapasiteye sahip, damızlık manda düve üretimi ve ticari gebe manda satışı için yeni işletme kurulması veya mevcut işletmelerin kapasitelerinin 150 baş olacak şekilde artırılması ve bu işletmelerin rehabilitasyon yatırımlarını kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Damızlık manda yetiştiricileri birliğine üye gerçek ve tüzel kişiler
UYGULAMA İLLERİ	Afyonkarahisar, Bitlis, Diyarbakır, Düzce, İstanbul, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Kütahya, Muş, Samsun, Tekirdağ, Tokat ve Zonguldak
YATIRIM KONULARI, DESTEK ORANI	İNŞAAT Yeni inşaat yapımı, rehabilitasyon ve kapasite artırımı, %50 HAYVAN ALIM Damızlık dişi manda ve manda boğası alımı %50 MAKİNE ALET-EKİPMAN ALIM %50 Yem Karma ve Dağıtma makinesi ile Gübre Sıyırıcı

DÜVE ALIM DESTEĞİ DAMIZLIK DÜVE YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ

Başvuru zamanı Bakanlık tarafından açıklanır.

DÜVE ALIM DESTEĞİ	TÜRKVET'e kayıtlı sığır işletmesi olan yetiştiricilere, en az 20 baş, en çok 100 baş düve alım bedelinin %30'unun hibe olarak verilmesi kapsamaktadır
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve tüzel kişiler
UYGULAMA İLLERİ	Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Çankırı, Çorum, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Iğdır, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Malatya, Muş, Ordu, Rize, Samsun, Sivas, Şırnak, Tokat, Trabzon, Tunceli, Van, Yozgat ve Şanlıurfa
	Uygulama 2018 yılından başlamak üzere 2 yıl süreyle uygulanır
DAMIZLIK DÜVE YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine üye, Bakanlık ilgili veri sistemine en az 3 yıl kayıtlı aktif sığır işletmesi olan gerçek ve tüzel kişi üreticilerin, bireysel veya bir arada yapacakları (tüzel kişilik ortaklıkları), 500 baş kapasiteye sahip, projeli sütçü, etçi veya kombine saf ırk damızlık düve üretimi ve ticari gebe düve satışı için sağlık sertifikasına sahip yeni işletme kurulması veya mevcut işletmelerin kapasitelerinin 500 baş üzeri olacak şekilde artırılmasını kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine üye, TÜRKVET sistemine en az 3 yıl kayıtlı aktif sığır işletmesi olan gerçek veya tüzel yatırımcılar
UYGULAMA İLLERİ	Diyarbakır, Isparta, Karaman, Osmaniye, Şanlıurfa ve Erzincan
YATIRIM KONULARI, DESTEK ORANI	İNŞAAT Yeni inşaat yapımı, rehabilitasyon ve kapasite artırımı, %50 HAYVAN ALIM Damızlık dişi buzağı alımı %50 MAKİNE ALET-EKİPMAN ALIM %50 Yem Karma makinesi ve Gübre Sıyırıcı

ARICILIK, İPEKBÖCEKÇİLİĞİ, KAZ VE HİNDİ YATIRIMLARI DESTEĞİ

Başvuru zamanı Bakanlık tarafından açıklanır.

DESTEK KAPSAMI	Arıcılık, İpekböcekçiliği, kaz ve hindi yetiştiriciliğinde üretimin artırılması, kalitenin yükseltilmesi için damızlık işletmelerinin ve ticari modern işletmelerin kurulmasına yönelik yatırımların desteklenmesini kapsamaktadır.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve tüzel kişiler
UYGULAMA İLLERİ	Arıcılık Destekleme konuları ve Uygulama İlleri; Destekleme konuları; bal süzme makinası, bal eritme ve dinlendirme kazanı, sır alma teknesi, polen tuzaklı boş kovan, elektrik üreten güneş enerjisi sistemi, seyyar arıcı barakası, bal sağım çadırı malzemelerini kapsar. Tebliğ kapsamında Adıyaman, Adana, Ağrı, Ardahan, Artvin, Aydın, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Iğdır, Kars, Malatya, Mardin, Mersin, Muğla, Muş, Ordu, Osmaniye, Rize, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Trabzon, Tunceli, Van illerinde kayıtlı üreticiler desteklenecektir. Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği Destekleme Konuları ve Uygulama İlleri; Damızlık kaz işletmelerinde yeni kümes ve kuluçkahane inşaatı, makina, alet ve ekipman alımı, ticari kaz ve hindi işletmelerinde ise yeni kümes yapımı, alet ve ekipman alımını kapsar. Tebliğ kapsamında, Kars ilinde 1.000 adet kapasiteli damızlık kaz, Kars, Ardahan ve Muş illerinde 500'er adet kapasiteli ticari kaz ve Bingöl ilinde 1.000 adet kapasiteli ticari hindi yetiştiriciliği işletmeleri desteklenecektir. İpekböcekçiliği Destekleme Konuları ve Uygulama İlleri; Bursa ve Diyarbakır illerinde 10 kullanıcı toplu besleme evi ve kapama dut bahçesi tesisi yatırımları için hibe desteği uygulanacaktır.
YATIRIM KONULARI, DESTEK ORANI	Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği 75 (Yeni inşaat yapımı, makina, alet ve ekipman alımı) Arıcılık 60 (Alet ve ekipman ve boş kovan alımı) İpekböcekçiliği 100 (Besleme evi yapımı, makina-alet ve ekipman alımı, dut bahçesi tesisi)

ÜRETİCİ ŞARTLARINDA SÖZLEŞMELİ KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK PROJESİ

TİGEM (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü)

Projenin amacı; Atıl kalan mera alanlarının üretime kazandırmak, Koyun barınaklarının tam kapasite ile kullanımını sağlamak, Ülkemiz koyun varlığını arttırmak ve Kırsaldaki koyunculuk yapan insanları sosyal güvenceye kavuşturaktır.

Başvuru tarihi TİGEM tarafından duyurulur

SÖZLEŞMELİ ÜRETİM MODELİ	<ol style="list-style-type: none">1. TİGEM (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü) ve Ziraat Bankası Sözleşme imzalayacağı yetiştiriciye 300 başa kadar küçükbaş hayvanı ücreti karşılığında satar.2. Ziraat Bankası yem ve hayvan sağlığı masrafları için avans verir.3. TİGEM doğacak kuzuların alımını garanti eder ve taban alım fiyatını önceden belirler.4. Üretilecek yapağı ve süt yetiştiricinin olur.5. Ziraat Bankası aracılığı ile üretim sürecinde, yetiştiriciye bakıcı ücreti ve sigorta bedelini avans olarak verir.6. TİGEM sözleşme imzalayacağı yetiştiricilere kendi işletmelerinde eğitim verir.7. TİGEM süttten kesimi müteakip kuzuları alır, masraflar düşülerek hak edışı üreticiye öder.8. Alınan dişi kuzularla üretim zinciri büyüyerek devam eder.9. Üretici hayvanlara TARSİM sigortalarını yaptırır.
YETİŞTİRİCİ KRİTERLERİ	<ul style="list-style-type: none">• Üretim yapacağı yerin mera alanının olması• Kaba yem üretim potansiyeli• Mevcut hayvan varlığı• Yetiştiricinin cinsiyet ve yaşı• Hayvan barınağına sahip olması• Halen hayvancılıkla uğraşıyor olması
<p>Müracaat bitiş tarihinin duyurulmasından sonra başvurular TİGEM tarafından değerlendirilecektir. Ön değerlendirme listesinde yer alan başvuru sahipleri istenecek belgeleri GTHB İl ve İlçe Müdürlüklerine teslim etmesinin ardından hak kazanan yetiştiricilerin duyurulacak sonrasında kredisi onaylanan yetiştiriciler ile Ziraat Bankası ve TİGEM arasında sözleşme imzalanacaktır.</p>	

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI (2016 – 2020)

DESTEKLENEN İLLER

1. Afyonkarahisar	8. Balıkesir	15. Diyarbakır	22. Kahramanmaraş	29. Manisa	36. Sivas
2. Ağrı	9. Burdur	16. Elazığ	23. Karaman	30. Mardin	37. Şanlıurfa
3. Aksaray	10. Bursa	17. Erzincan	24. Kars	31. Mersin	38. Tokat
4. Amasya	11. Çanakkale	18. Erzurum	25. Kastamonu	32. Muş	39. Trabzon
5. Ankara	12. Çankırı	19. Giresun	26. Konya	33. Nevşehir	40. Uşak
6. Ardahan	13. Çorum	20. Hatay	27. Kütahya	34. Ordu	41. Van
7. Aydın	14. Denizli	21. Isparta	28. Malatya	35. Samsun	42. Yozgat

EKONOMİK YATIRIM KONULARI

DESTEK KAPSAMI : Bu Tebliğ, 1/1/2016-31/12/2020 tarihleri arasında, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak, tarım ve tarım dışı istihdamı geliştirmek, gelirleri artırmak ve farklılaştırmak için kadın ve genç girişimciler öncelikli olmak üzere gerçek ve tüzel kişilerin ekonomik faaliyetlere yönelik yatırımlar için yapılacak hibe ödemelerine ilişkin hususları kapsar.

EKONOMİK YATIRIM KONULARI	DESTEK VERİLEN İLLER ^o	YATIRIM TUTARI (TL)	DESTEK ORANI
Bitkisel ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39	Yeni tesis 2.000.000	% 50
Hayvansal ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39		
Su ürünleri işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	39		
Yaş meyve sebze tasnif, paketlenme ve depolama yatırımları hariç bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	42	Kapasite artırımı ve/veya teknoloji yenileme 1.500.000	
Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması konusunda sadece ham derinin işlenmesi ve günlük en fazla 20 baş hayvan kesim kapasiteli mezbaha,	42		
Hayvansal ve bitkisel orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması	81	Tamamlama 1.750.000	
Yenilenebilir enerji kullanan yeni seraların yapımı (sadece yeni tesis yapımı ^{oo})	81		
Soğuk hava deposu yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81		
Çelik silo yapımı (sadece yeni tesis yapımı)	81	39	
Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar (Büyükbaş, küçükbaş, hindi ve kaz yetiştiriciliği, su ürünleri ve kültür mantarı üretimine yönelik sabit yatırımları kapsar) kültür mantar üretimi kapsamında sadece tamamlama, kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları	39		
Yenilenebilir enerji üretim tesisleri (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları ^{oo})	81		

- Kırsal kalkınma yatırımlarına verdiğimiz hibe destekleriyle artan istihdam, köyden kente göçleri de giderek tersine döndürüyor. Tarım-sanayi entegrasyonunu sağlayan %50 hibe destekli Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) 2006 yılında başlamıştır ve bu program ile tarıma dayalı ekonomik yatırımlar, makine-ekipman alımları ve modern sulama yatırımları desteklenmektedir.
- Ekonomik yatırımlar kapsamında; 2006-2017 döneminde 7.763 adet tarımsal sanayi tesisi ve tarımsal işletme tamamlandı ve 2 Milyar TL hibe desteği verilmiştir.
- Projeler ile kırsal alanda 93 bin yeni istihdam sağlandı.
- 2007-2014 döneminde 272 Bin yeni makine ekipman alımına, 1.1 Milyar TL hibe desteği verildi.
- Program kapsamında şu ana kadar (Ekonomik Yatırım + Makine ekipman toplam 279.538 proje 3.1 Milyar TL destek ödemesi yapıldı.
- Üçüncü dönemi uygulanan 2016-2020 kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı kapsamında 2020 yılı sonu itibarıyla 5000 projenin daha desteklenmesi planlanmaktadır.

KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI

KIRSAL EKONOMİK ALT YAPI YATIRIM KONULARI			
1- Kırsal turizme yönelik niteliği yeni tesis olan yatırımlar (sadece yeni tesis yatırımları)	39	1.500.000	% 50
2- Çiftlik faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı sistemleri, (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	500.000	
3- El sanatları ve katma değerli ürünler (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	39	500.000	
4- Bilişim sistemleri ve eğitimi yatırımları (sadece kapasite artırımı ve teknoloji yatırımları)	81	500.000	

KİMLER BAŞVURABİLİR: Gerçek ve tüzel kişiler

°39 İl: Adana, Adıyaman, Antalya, Artvin, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Hakkari, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Muğla, Niğde, Rize, Sakarya, Siirt, Sinop, Tekirdağ, Tunceli, Zonguldak, Bayburt, Kırıkkale, Batman, Şırnak, Bartın, Iğdır, Yalova, Karabük, Kilis, Osmaniye ve Düzce

°42 İl: Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Hatay, Isparta, Mersin, Kars, Kastamonu, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muş, Nevşehir, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Trabzon, Şanlıurfa, Uşak, Van, Yozgat, Aksaray, Karaman, Ardahan

°°Bu Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış tesisler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak tesislerde, ayrıca üç dekadardan küçük olmaması şartıyla örtü altı kayıt sistemine kayıtlı mevcut modern seralarda kullanılmak üzere; yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı

BİREYSEL SULAMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

2-BİREYSEL SULAMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ(2016)

DESTEK KAPSAMI	1/1/2018 - 31/12/2020 tarihleri arasında, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için belirlenmiş bireysel sulama sistemlerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none">✓ Tarla içi damla sulama sistemi kurulması✓ Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması✓ Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması✓ Lineer sistem yağmurlama sulama makinesi alınması✓ Center pivot sistem yağmurlama sulama makinesi alınması✓ Tamburlu sistem yağmurlama sulama makinesi alınması✓ Güneş enerjili sulama sistemleri kurulması
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none">• Gerçek kişiler için : 100.000 TL• Hibe Desteği Oranı : %50

NOT:

1.Uygulamaya ilişkin detaylar 07.12.2017 tarih ve 30263 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ"de (Tebliğ no: 2017/48)" yer almaktadır.

2- Bu Tebliğ kapsamında yapılacak başvurular; Programın uygulama yılı itibarıyla 1 Ocak tarihinden başlayarak altmış gün içerisinde, son başvuru tarihi mesai bitimine kadar, başvuru sahipleri tarafından dosya halinde tek nüsha olarak elden il müdürlüğüne teslim edilerek yapılır.

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA GENÇ ÇİFTÇİ PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ

YATIRIM KONULARI		DESTEK VERİLEN İLLER	DESTEK MİKTARI (en fazla)	BAŞVURU YERİ VE TARİHİ
Hayvansal üretime yönelik destekleme projeleri kapsamında;	Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, tesis yapımı ve hayvan alımı,	81 İL	30.000 TL	<p>Bu Tebliğ kapsamında;</p> <p>Ön başvurular, "https://gencciftci.tarim.gov.tr" uzantılı yazılım üzerinden yapılır.</p> <p>• Kesin başvurular, genç çiftçilerin proje uygulayacağı kırsal alanda ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği yerleşim biriminin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine şahsen yapılır.</p> <p>• Başvurular 2018/12 no'lu tebliğin yayımlandığı tarihten beş iş günü geçtikten sonra başlar.</p> <p>• Başvuru süresi yirmi iş günüdür.</p>
	Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, tesis yapımı ve hayvan alımı,			
	Arı yetiştiriciliği ve bal üretimi			
	Arı sütü, ana arı, polen ve benzeri arı ürünleri üretimi			
	İpekböceği yetiştiriciliği ve tesis yapımı,			
	Serbest sistem yumurta tavuğu yetiştiriciliği ve tesis yapımı			
Bitkisel üretime yönelik destekleme projeleri kapsamında;	Kapama meyve bahçesi tesisi	81 İL	30.000 TL	<p>Bu Tebliğ kapsamında;</p> <p>• Ön başvurular, "https://gencciftci.tarim.gov.tr" uzantılı yazılım üzerinden yapılır.</p> <p>• Kesin başvurular, genç çiftçilerin proje uygulayacağı kırsal alanda ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği yerleşim biriminin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine şahsen yapılır.</p> <p>• Başvurular 2018/12 no'lu tebliğin yayımlandığı tarihten beş iş günü geçtikten sonra başlar.</p> <p>• Başvuru süresi yirmi iş günüdür.</p>
	Fide, fidan, iç ve dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliği			
	Kontrollü örtü altı yetiştiriciliği			
	Çok yıllık yem bitkisi yetiştiriciliği			
	Kültür mantarı üretimi			

YATIRIM KONULARI		DESTEK VERİLEN İLLER	DESTEK MİKTARI (en fazla)	BASVURU
Yöresel ürünler ile tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik destekleme projeleri kapsamında;	Çok yıllık tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesi,	81 İL	30.000 TL	<p>Bu Tebliğ kapsamında;</p> <p>• Ön başvurular, "https://gencciftci.tarim.gov.tr" uzantılı yazılım üzerinden yapılır.</p> <p>• Kesin başvurular, genç çiftçilerin proje uygulayacağı kırsal alanda ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği yerleşim biriminin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine şahsen yapılır.</p> <p>• Başvurular 2018/12 no'lu tebliğin yayımlandığı tarihten beş iş günü geçtikten sonra başlar.</p> <p>• Başvuru süresi yirmi iş günüdür.</p>
	Coğrafi işaretli, organik veya iyi tarım uygulamalı bitkisel ve hayvansal üretim,			

BİTKİSEL ÜRETİM YAPAN KÜÇÜK AİLE İŞLETMELERİNİN DESTEKLENMESİ

DESTEKLEME KONULARI	Birim Fiyat (2018) (TL/da)	MÜRACAAT İÇİN GEREKLİ BELGELER
5 dekar veya 5 dekarın altındaki araziler için)		
Meyve	100	ÇKS Belgesi Başvuru dilekçesi ÇKS Belgesi ÖKS Belgesi (Örtüaltı üniterinde meyve, sebze, süsbitkisi ve ıtrı-tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği yapan üreticilerin başvuru dilekçesine ilave olarak)
Sebze		
Süs bitkisi		
İtri-tıbbi aromatik bitkiler		

**TARIMSAL KALKINMAYI
DESTEKLEME KURUMU
(TKDK)
(IPARD) KAPSAMINDA
VERİLEN AB HİBE
DESTEKLERİ**

Programın Uygulandığı iller; Afyon, Ağrı, Amasya, Ankara, Aksaray, Ardahan, Aydın, Balıkesir, Bursa, Burdur, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Hatay, Karaman, Kars, Kastamonu, Kahramanmaraş, Kütahya, Konya, Isparta, Manisa, Malatya, Mardin, Mersin, Muş, Nevşehir, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon, Uşak, Van, Ordu, Yozgat

TARIMSAL İŞLETMELERİN FİZİKİ VARLIKLARINA YÖNELİK YATIRIMLAR (101)

UYGULAYICI KURUM: TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK)

TEDBİR ADI	SEKTÖR	SEKTÖR ADI	DESTEK ORANI
Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar (101)	101-1	Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	%40-70
	101-2	Kırmızı Et Üreten Tarımsal İşletmeler	
	101-3	Kanatlı Eti Üreten Tarımsal İşletmeler	
	101-4	Yumurta Üreten Tarımsal İşletmeler	

Her bir yatırım için uygun harcamaların toplam değeri:

- Süt, et ve yumurta sektörleri için en az 5.000 avro en fazla 1.000.000 avro
- Broyler ve hindi sektörleri için en az 5.000 avro en fazla 500.000 avro
- Kaz sektörü için en az 5.000 avro en fazla 250.000 avro

ÖNEMLİ NOT: Üçüncü çağrı ilanı çerçevesinde, yukarıda belirtilen alt ve üst limitlerin hesaplanmasında Avro kuru 1 Avro = 4,3851 TL olarak kullanılacaktır

TARIM VE BALIKÇILIK İŞLENMESİ VE PAZARLANMASI İLE İLGİLİ FİZİKİ VARLIKLARA YÖNELİK YATIRIMLAR (103)

TEDBİR ADI	SEKTÖR	SEKTÖR ADI	DESTEK ORANI
Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar (103)	103-1	Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	%50
	103-2	Kırmızı Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	
	103-3	Kanatlı Eti ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	
	103-4	Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	
	103-5	Meyve ve Sebze Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	

Her bir yatırım için uygun harcamaların toplam değeri:

- Süt ve Et sektörleri için en az 30.000 avro ve en fazla 3.000.000 avro ,
- Süt toplama merkezleri için en az 30.000 avro ve en fazla 1.000.000 avro,
- Meyve ve sebze sektörü için en az 30.000 avro ve 1.250.000 avro,
- Su ürünleri sektörü için en az 30.000 avro ve en fazla 1.500.000 avro

ÇİFTLİK FAALİYETLERİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ ve İŞ GELİŞTİRME TEDBİRİ KAPSAMINDA DESTEK ORANLARI

Ağrı, Ardahan, Balıkesir, Çankırı, Diyarbakır, Erzincan, Erzurum, Hatay, Isparta, Karaman, Kars, Mersin, Muş, Tokat ve Yozgat illerinde faydalanıcı tarafından, yukarıda belirtilen alt ve üst sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla, bildirilen uygun harcama tutarının,%65'ini kamu katkısı (AB ve Türkiye Cumhuriyeti Katkısı), diğer %35'ini ise başvuru sahibinin katkısı oluşturacaktır. Bunların dışındaki 27 IPARD uygulama ilinde uygun harcama tutarının %55'ini kamu katkısı (AB ve Türkiye Cumhuriyeti Katkısı), diğer %45'ini ise başvuru sahibinin katkısı oluşturacaktır.

TEDBİR ADI	SEKTÖR	SEKTÖR ADI	DESTEK ORANI
Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme (302)	302-1	Bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi ve bitkisel ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması	%55-65
	302-2	Arıcılık ve arı ürünlerinin üretimi, işlenmesi ve pazarlanması	
	302-3	Zanaatçılık ve yerel ürün işletmeleri	
	302-4	Kırsal turizm ve rekreasyon faaliyetleri	
	302-5	Su ürünleri yetiştiriciliği	
	302-6	Makine Parkları	
	302-7	Yenilenebilir enerji yatırımları	

Her bir yatırım için uygun harcamaların toplam değeri; en az 5.000 avro ve en fazla 500.000 avro'dur
ÖNEMLİ NOT: Üçüncü çağrı ilanı çerçevesinde, yukarıda belirtilen alt ve üst limitlerin hesaplanmasında Avro kuru 1 Avro = 4,3851 TL olarak kullanılacaktır.

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

DESTEK UNSURLARI

DESTEK TÜRLERİ

Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Öncelikli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki	Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki	Genel Teşvik Uygulamaları
<ul style="list-style-type: none">* KDV İstisnası* Gümrük Vergisi Muafiyeti* Vergi İndirimi* Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği* Yatırım Yeri Tahsisi* Faiz Desteği* Gelir Vergisi Stopajı Desteği** Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği*	<ul style="list-style-type: none">* KDV İstisnası* Gümrük Vergisi Muafiyeti* Vergi İndirimi* Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği* Yatırım Yeri Tahsisi* Faiz Desteği* Gelir Vergisi Stopajı Desteği** Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği*	<ul style="list-style-type: none">* KDV İstisnası* Gümrük Vergisi Muafiyeti* Vergi İndirimi* Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği* Yatırım Yeri Tahsisi* Faiz Desteği* KDV İadesi	<ul style="list-style-type: none">* KDV İstisnası* Gümrük Vergisi Muafiyeti* Vergi İndirimi* Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği* Yatırım Yeri Tahsisi	<ul style="list-style-type: none">* KDV İstisnası* Gümrük Vergisi Muafiyeti* Gelir Vergisi Stopajı Desteği*

Bölgesel Teşvik Uygulamaları destekleri aşağıda verilmiştir. Diğer teşvik uygulamaları için ilgili bakanlığın web sitesine bakınız.

BÖLGESEL TEŞVİK KAPSAMINDAKİ DESTEKLER

Nazilli, Aydın ilinin 2.Bölgede olmasından dolayı 2.Bölge desteklerinden faydalanmaktadır.

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara Antalya Bursa Eskişehir İstanbul İzmir Kocaeli Muğla	Adana Aydın Bolu Çanakkale Denizli Edirne Isparta Kayseri Kırklareli Konya Sakarya Tekirdağ Yalova	Balıkesir Bilecik Burdur Gaziantep Karabük Karaman Manisa Mersin Samsun Trabzon Uşak Zonguldak	Afyonkarahisar Amasya Artvin Bartın Çorum Düzce Elazığ Erzincan Hatay Kastamonu Kırıkkale Kırşehir Kütahya Malatya Nevşehir Rize Sivas	Adıyaman Aksaray Bayburt Çankırı Erzurum Giresun Gümüşhane Kahramanmaraş Kilis Niğde Ordu Osmaniye Sinop Tokat Tunceli Yozgat	Ağrı Ardahan Batman Bingöl Bitlis Diyarbakır Hakkari İğdir Kars Mardin Muş Siirt Şanlıurfa Şırnak Van
8 İL	13 İL	12 İL	17 İL	16 İL	15 İL

BÖLGESEL TEŞVİK KAPSAMINDA SAĞLANAN DESTEKLER							
Destek Unsurları		BÖLGELER					
		1	2	3	4	5	6
KDV İstisnası		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi	Vergi İndirim Oranı	50%	55%	60%	70%	80%	90%
	Uygulanacak Vergi Oranı	10%	9%	8%	6%	4%	2%
	Yatırıma Katkı Oranı	15%	20%	25%	30%	40%	50%
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Uygulama Süresi	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
	Destek Tutarının Azami Miktarı (Destek Tutarının Sabit Yatırım Tutarına Oranı)	10%	15%	20%	25%	35%	Limitsiz
Yatırım Yeri Tahsis		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Faiz Desteği	İç Kredi	YOK	YOK	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi			1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
	Azami Destek Tutarı (Bin TL)	YOK	YOK	500	600	700	900
Sigorta Primi Desteği (İşçi Hissesi)		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl

EKONOMİ BAKANLIĞI İHRACAT DESTEKLERİ

ULUSLARARASI REKABETÇİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ (URGE) DESTEKLERİ

ULUSLARARASI REKABETÇİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİNİN DESTEKLENMESİ

Eğitmcilerin
düzenleyeceği eğitim
programları Desteği

Proje Bazlı Eğitim ve/
veya Danışmanlık
Programları Desteği

Proje Bazlı Yurtdışı
Pazarlama Desteği

Proje Bazlı Yurtdışı
Alım Heyeti Desteği

Proje Bazlı Bireysel
Danışmanlık Programı
Desteği

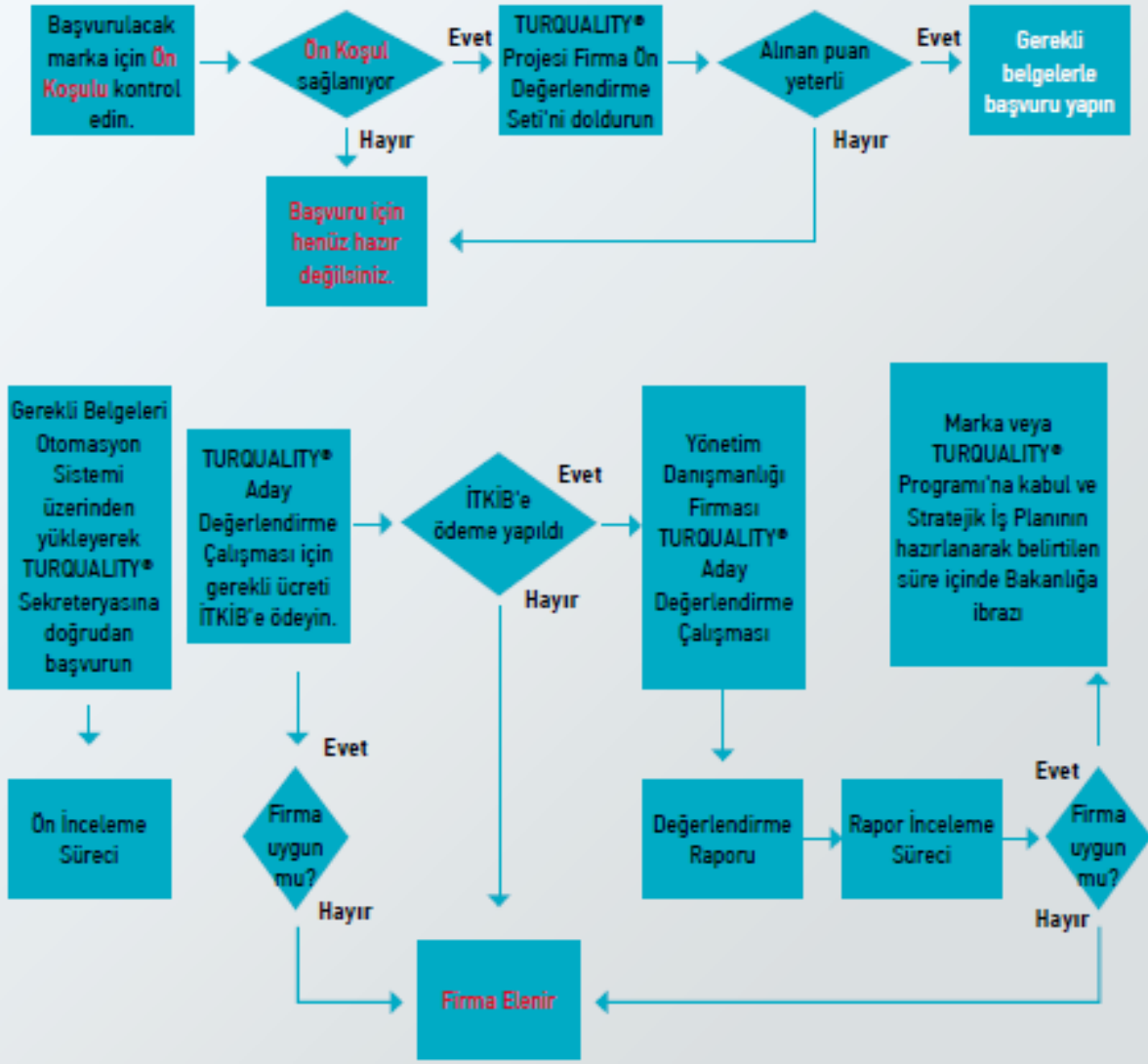
<p>Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Yurtdışı Pazar Araştırma Gezisi Desteği •E-Ticaret Sitelerine Üyelik Desteği •Rapor ve Danışmanlık Desteği •Sektörel Ticaret Heyeti ve Alım Heyeti Programları Desteği
<p>Pazara Giriş Belgeleri</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Belge/sertifika masrafları •Test/analiz raporları için alınan ücretler
<p>Fuar Katılım Desteği</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Fuar nakliye harcamaları •Stand donanım giderleri •Fuarın yetkili organizatörüne ödenen boş stand veya standart donanımlı stand kirası •Katılımcıların standlarında görevlendireceği temsilcilerinin ekonomi sınıfı gidiş-dönüş ulaşım masrafları •Fuar katılım bedeli
<p>Yurtdışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Yurtdışı mağaza kira gideri •Yurtdışı ofis, showroom, reyon, depo kira gideri •Yurtdışı tanıtım gideri •Yurtdışı marka tescil gideri
<p>Tasarım Desteği</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Yurtdışı reklam, tanıtım, pazarlama giderleri •Yurtdışı birimlerin demirbaş, dekorasyon giderleri •Kurulum/dekorasyon giderleri •Yurtdışı birimlerin kira giderleri •Patent, Faydalı Model, Endüstriyel Tasarım ve Marka Tescil giderleri •İstihdam edilen tasarımcıların brüt maaş giderleri •Danışmanlık giderleri
<p>Markalaşma ve Turquality Desteği</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve marka tesciline ilişkin giderler •Sertifikasyona ilişkin giderler •Moda/Endüstriyel ürün tasarımcısı/Şef/Aççı istihdamına ilişkin giderler •Tanıtım, reklam ve pazarlama faaliyetleri •Yurtdışı birimlere ilişkin giderler •Danışmanlık (Yönetim, tasarım, hukuk, bilişim) giderler

TURQUALITY DESTEĞİ

TURQUALITY® , Dünyanın devlet destekli ilk ve tek markalaşma programıdır.

Başvuru Öncesi Ön Koşul
Müracaat edilen markanın Türkiye'de tescilli olması, yurt dışında da ibraz edilecek iş planında belirtilen hedef pazarların en az birinde tescil edilmiş olması gerekmektedir.
www.turquality.com

KOSGEB DESTEKLERİ

İŞLETME GELİŞTİRME DESTEK PROGRAMI

DESTEK	ÜST LİMİT (TL)	DESTEK ORANI
YURTIÇİ FUAR DESTEĞİ	50 000	%60
YURTDİŞİ İŞ GEZİSİ DESTEĞİ	20 000 *	
NİTELİKLİ ELEMAN İSTİHDAM DESTEĞİ	50 000 *	
EĞİTİM DESTEĞİ	20 000	
ENERJİ VERİMLİLİĞİ DESTEĞİ	35 000	
TASARIM DESTEĞİ	25 000	
SINAI MÜLKİYET HAKLARI DESTEĞİ	30 000***	
BELGELENDİRME DESTEĞİ	30 000 ***	
TEST VE ANALİZ DESTEĞİ	30 000	

(*)KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri finalistleri bir defaya mahsus %100 desteklenir

(**)Nitelikli Eleman İstihdam Desteği kapsamında istihdam edilecek elemanın, yeni mezun, kadın,engelli, birinci derecede şehit yakını veya gazi olması halinde destek oranına %20 eklenir.

(***) TSE ve TURKPATENT ten alınacak belgeler %100 oranında desteklenir.

İŞBİRLİĞİ-GÜÇBİRLİĞİ DESTEK PROGRAMI

KOBİ'lerin işbirliği-güçbirliği anlayışıyla bir araya gelerek; ortak tedarik, ortak tasarım, ortak pazarlama, ortak laboratuvar, ortak imalat, ortak hizmet sunumu ve benzeri konular ile Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji alanlarında hazırlayacakları ortak imalata yönelik işbirliği-güçbirliği projelerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır

İŞBİRLİĞİ MODELLERİ

- Proje ortağı işletmeler mevcudiyetlerini koruyarak kurulacak işletici kuruluşa ortak olmaları,
- Proje ortağı işletmelerin bir kısmı ya da tamamı kendilerini feshederek kurulacak işletici kuruluşa dâhil olmaları,
- Proje ortağı işletmelerin bir kısmı kendilerini feshederek ortaklardan birinin bünyesinde birleşmesi,

gerekmektedir. Ayrıca, proje başvurusunda, işbirliği-güçbirliği amacı ile en az 5 (beş) işletmenin bir araya gelmesi şartı aranır. Projenin, Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji

alanlarında gerçekleştirilecek olması durumunda ise en az 3 (üç) işletmenin bir araya gelmesi yeterlidir.

DESTEKLENECEK PROJE KONULARI

- Hammadde, ara mamul, mamul, lojistik ve diğer hizmetleri daha hızlı ve ucuz temin edebilmeleri amacıyla ortak tedarik,
- Üretim ve hizmet kapasitelerini, çeşitlerini, verimliliğini ve kalitelerini artırmak amacıyla ortak imalat ve hizmet sunumu
- Ürün ve hizmet kalitelerini yükseltmek, ulusal ve uluslararası pazar paylarını artırmak, marka imajı oluşturmak, uluslararası pazarın ihtiyaçlarına cevap vermeleri amacıyla ortak pazarlama,
- Ürün ve hizmet standartlarını geliştirmeleri amacıyla ortak laboratuvar,
- Müşteri istekleri ve pazarın talebi doğrultusunda ürün ve hizmet geliştirmeleri, ürettikleri ürün ve hizmetleri yeni pazarlara sunmaları amacıyla ortak tasarım, ve benzeri alanlarda ortak sorunlara ortak çözümler getiren, maliyet düşürücü ve rekabet avantajı sağlayıcı nitelikteki projeler ile Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Alanlarında ortak imalata yönelik gerçekleştirilecek İşbirliği-Güçbirliği Projeleri işletici kuruluş marifetiyle desteklenir.

Orta ve Yüksek Teknoloji Alanları için KOSGEB web sitesine bakınız.

Proje Süresi	6-24 ay (+ 12 ay)
Destek Üst Limiti	1.000.000 TL 300.000 TL (Geri Ödemesiz), 700.000 TL (Geri Ödemeli) Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Alanlarındaki Ortak İmalata Yönelik Projeler İçin: 1.500.000 TL 300.000 TL (Geri Ödemesiz), 1.200.000 TL (Geri Ödemeli)
Proje Destek Oranı	1. Bölgede %50* 2., 3. ve 4. Bölgelerde %60* 5. ve 6. Bölgelerde %70*

(*)Projeye konu satın alınacak makine ve teçhizatın; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, bu destek oranlarına % 15 (onbeş) ilave edilir. 1, 2, 3 ,4, 5 ve 6. Bölgeler hakkında bilgi almak için tıklayınız. (19/06/2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı)

ARGE VE İNOVASYON DESTEK PROGRAMI

Ar-Ge ve İnovasyon Programının amacı; bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip küçük ve orta ölçekli işletmeler ile girişimcilerin geliştirilmesi, yeni ürün, yeni süreç, bilgi ve/veya hizmet üretilmesi konularında yürütülen projelerin KOSGEB tarafından desteklenmesidir.

DESTEKLER	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI
İŞLİK DESTEĞİ	BEDELSİZ	
KİRA DESTEĞİ	30 000 (TEKNOKENTLERDE) 24 000 (DİĞER)	%75
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği	150 000	%75 *
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)	300 000	%75 *
Personel Gideri Desteği	150 000	%75
Başlangıç Sermayesi Desteği	20 000	%100
Proje Danışmanlık Desteği	25 000	%75
Eğitim Desteği	10 000	
Sınai ve Fikri Mülkiyet Hakları Desteği	20 000	
Proje Geliştirme Desteği		
Proje Tanıtım Desteği	5 000	
Yurtiçi - yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknolojik İşbirliği Ziyareti Desteği	15 000	
Test, Analiz, Belgelendirme Desteği	25 000	

* Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, destek oranlarına % 15 (onbeş) ilave edilir.

STRATEJİK ÜRÜN DESTEK PROGRAMI

Çağrı esaslı bir programdır. Başvuru tarihleri ve diğer koşullar çağrıda ilan edilir.

Programın Amacı ve Kapsamı

- İthalatı yüksek olan stratejik ürünlerin yerleştirilmesi ve millileştirilmesi,
- Üretimde daha yüksek oranda yerli girdi kullanımının sağlanması,
- KOBİ'lerin teknolojik üretim yeteneklerinin geliştirilmesi ve teknolojinin tabana yayılması,
- KOBİ ile büyük işletmelerin birlikte hareket edebilme yeteneklerinin geliştirilmesi,
- Cari açığın azaltılmasına katkıda bulunacak yatırımların desteklenmesidir.

Destek Oranı (Geri Ödemesiz)	Makine-Teçhizat İçin Destek Oranları (Geri Ödemesiz + Geri Ödemeli)
%70*	%100
Destek Üst Limiti	5.000.000 TL* Başkanlık; Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler ile stratejik dokümanlardaki öncelikler doğrultusunda; bölgesel, sektörel ve ölçeksel kriterler ile teknoloji düzeyi ve özel hedef gruplarını dikkate alarak iki katını geçmemek üzere destek üst limitini artırabilir.
Proje Süresi	Proje süresi en çok 36 ay olup, Kurul kararı ile 6 aya kadar ek süre verilebilir.

Destek Başlıkları

- Makine-Teçhizat Giderleri Desteği
- Yazılım Giderleri Desteği
- Personel Gideri Desteği
- Bilgi Transferi Desteği
- Test-Analiz, Kalibrasyon ve Referans Numune Desteği
- Hizmet Alımı Desteği

KOSGEB LABORATUVAR DESTEKLERİ

Firmalar, kurum/kuruluşlar ve şahıslara KOSGEB tarafından sağlanacak laboratuvar hizmetlerinde ücretlendirme kolaylıkları sağlanması amaçlanmaktadır.

KOSGEB tarafından verilen test, analiz hizmetleri ücretleri ve destek oranları KOSGEB web sitesinde ilgili desteğe ait sayfada güncel olarak bulunmaktadır.

KOSGEB GİRİŞİMCİLİK DESTEKLERİ

GİRİŞİMCİLİK DESTEK PROGRAMI

31.12.2018 Tarihi itibari ile sona erecek olduğundan bu kitapta yer verilmemiştir.

GİRİŞİMCİLİĞİ GELİŞTİRME DESTEK PROGRAMI

Programın Amacı ve Gerekçesi

Destek programının amacı, girişimcilerin iş kurma ve yürütme konularında bilgi ve becerilerini geliştirmek, başarılı iş planlarını/iş modellerini ödüllendirmek, girişimcilik ekosisteminde yer alan aktörler arası işbirliğini arttırmak, yeni kurulan işletmelerin en kırılgan oldukları dönemde hayatta kalma oranının artırılmasına katkı sağlayacak yapıların ve ulusal plan ve programlar doğrultusunda yeni işletmelerin kurulmasını ve sürdürülmesini sağlamaktır.

Yeni Girişimci Programı

Yeni Girişimci Programı, Geleneksel Girişimci Programı ile İleri Girişimci Programı olmak üzere iki alt programdan oluşur.

Programdan yararlanma koşulu, başvuru, değerlendirme

(1) Yeni Girişimci Programına; Girişimcilik Eğitimini tamamlayan girişimcilerin kurdukları işletmeler ile İŞGEM'de/TEKMER'de yer alan işletmeler başvuru yapabilir.

(2) Girişimcilerin kurmuş oldukları işletmelerdeki kurucu ortak olarak payları en az %50 (elli) ve üzeri olmalıdır.

(3) İşletmenin program başvuru tarihi itibari ile son 1 (bir) yıl içinde kurulmuş olması ve girişimcinin daha önce bu programdan faydalanmamış olması şartı aranır.

(4) İşletme, Geleneksel Girişimci Programı veya İleri Girişimci Programının sadece birinden faydalanabilir.

(5) İşletme, KOSGEB veri tabanına kaydolur ve ilgili KOSGEB birimine başvuru yapar.

(6) Geleneksel Girişimci Programı başvurusu, ilgili KOSGEB birimi tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda; başvuru kabul edilebilir, reddedilebilir veya başvurunun revize edilmesi istenebilir. Redde ilişkin kararına bir kereye mahsus olmak üzere itiraz edilebilir.

(7) İleri Girişimci Programı başvurusu, Kurul tarafından değerlendirilir. Kurul tarafından yapılan değerlendirme sonucunda; başvuru kabul edilebilir, reddedilebilir veya başvurunun revize edilmesi istenebilir. Kurulun redde ilişkin kararına bir kereye mahsus olmak üzere itiraz edilebilir.

(8) Başvurusu kabul edilen işletmeden Taahhütname alınır. (9) Programın süresi Taahhütnamenin evrak kaydına alındığı tarihten itibaren 2 (iki) yıldır.

Geleneksel Girişimci Programı

(1) Geleneksel Girişimci Programının hedefi, işletmeleri en kırılgan olduğu kuruluş yıllarında desteklemek ve bu işletmelerde istihdamı teşvik etmektir.

(2) Geleneksel Girişimci Programında;

a) Kuruluş desteği kapsamında geri ödemesiz olarak, gerçek kişi statüsünde kurulmuş olan işletmeye 5.000 (beş bin) TL,

Sermaye şirketi statüsünde kurulmuş olan işletmeye 10.000 (on bin) TL,

b) Performans desteği kapsamında geri ödemesiz olarak, programın uygulama esaslarında belirlenen kriterlere göre 40.000 (kırk bin) TL'ye kadar,

Ayrıca girişimcinin genç, kadın, engelli, gazi veya şehit yakını olması durumunda ilave 10.000 (on bin) TL'ye kadar olmak üzere en fazla 50.000 (elli bin) TL'ye kadar destek sağlanır.

İleri Girişimci Programı

(1) İleri Girişimci Destek Programının hedefi, ülkemizin stratejik önceliklerine uygun olarak yenilikçi, sanayide dijitalleşme uygulamaları ve orta yüksek/yüksek teknoloji düzeyindeki sektörler ile imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin sayısının artırılması, işletmelerin en kırılgan olduğu kuruluş yıllarında desteklenmesi ve bu işletmelerde istihdamın teşvik edilmesidir.

(2) İleri Girişimci Programında;

a) Kuruluş desteği kapsamında geri ödemesiz olarak, gerçek kişi statüsünde kurulmuş olan işletmeye 5.000 (beş bin) TL, sermaye şirketi statüsünde kurulmuş olan işletmeye 10.000 (on bin) TL,

b) Performans desteği kapsamında geri ödemesiz olarak, bu programın uygulama esaslarında belirlenen kriterlere göre 40.000 (kırk bin) TL'ye kadar, ayrıca girişimcinin genç, kadın, engelli, gazi veya şehit yakını olması durumunda ilave 10.000 (on bin) TL'ye kadar olmak üzere en fazla 50.000 (elli bin) TL'ye kadar

c) Makine, teçhizat ve yazılım desteği kapsamında, makine ve teçhizat giderleri ile yazılım lisans bedeli veya zaman sınırlı lisans kullanım bedeli için geri ödemesiz olarak 100.000 (yüz bin) TL, orta yüksek teknoloji seviyesinde faaliyet gösteren işletmeler için 200.000 (iki yüz bin) TL, yüksek teknoloji seviyesinde faaliyet gösteren işletmeler için 300.000 (üç yüz bin) TL, ç) Mentörlük, danışmanlık ve işletme koçluğu desteği kapsamında geri ödemesiz olarak 10.000 (on bin) TL destek sağlanır.

(3) Makine, teçhizat ve yazılım desteği ile mentörlük, danışmanlık ve işletme koçluğu desteği için destek oranı %75 (yetmiş beş)'tir.

İŞKUR DESTEKLERİ

İŞKUR DESTEKLERİ

- İlave İstihdam Teşviki
- Bir Senden Bir Benden İstihdam Teşviki
- Kadın, Genç Ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Olanların Teşviki
- İşbaşı Eğitim Programları Teşviki
- İşsizlik Ödeneği Alanlara Yönelik Teşvik
- Engelli İstihdamı Teşviki

İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ

4447 sayılı Kanunun Geçici 19 ve 21 nci maddeleri kapsamında uygulanmaktadır.

• Sigortalı yönünden aranılan şartlar:

Sigortalıların;

- İşe alındıkları aydan önceki üç ayda 10 günden fazla 5510/4-a,b,c kapsamında sigortalılıklarının bulunmaması,
- İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması– 1/1/2018 ile 31/12/2020 tarihleri arasında özel sektör işverenlerince istihdam edilmeleri, gerekmektedir.

• İşyeri yönünden aranılan şartlar:

İşyerlerinin;

- Özel sektör işverenine ait olması,
- Sigortalının işe giriş tarihinden önceki takvim yılına ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki veya muhtasar prim hizmet beyannamelerindeki ortalamaya ilave olarak çalıştırılması,
- Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde SGK'ya verilmesi,
- Tahakkuk eden sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesi,
- Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması,
- Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedigi veya bildirdigi sigortalıları fiilen çalıştırmadigi yönünde herhangi bir tespitin bulunmaması,
- gerekmektedir.

• Destek tutarı

Destek tutarı, işyerinin faaliyette bulunduğu sektöre göre farklı hesaplanacaktır.

- İmalat veya bilişim sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde ilgili döneme ait günlük brüt asgari ücretin sigortalının prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, ilave istihdam edilecek her bir sigortalının 5.412 TL'ye kadarki prime esas kazanç tutarı için ödeyecekleri tüm primler (761,06 ila 2.029,50 TL) ile 121,95 TL'lik damga ve gelir vergisi karşılanacaktır. (Toplamda 883,01 ila 2.151,45 TL)
- Diğer sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde ilave istihdam edilecek her bir sigortalı prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanacak tüm primler (761,06 TL) ile 121,95 TL'lik damga ve gelir vergisi karşılanacaktır. (Toplamda 883,01 TL)

• Destek Süresi

2020/Aralık ayı aşılılmamak kaydıyla, destek süresi 1/1/2018 ile 31/12/2020 tarihleri arasında istihdam edilen her bir sigortalı için 12 aydır. Ancak istihdam edilen sigortalının, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek, 18 yaşından büyük kadın veya Kuruma kayıtlı engelli olması durumunda destek 18 ay süreyle uygulanacaktır.

• Ek Kurallar

- Bilişim sektöründe destekten yararlanacak işyerlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.
- 1/1/2018 ile 31/12/2020 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ile daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırmayan işleri; 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aydan itibaren 12 veya 18 ay süreyle bu destekten yararlandırılır.
- Bu teşvikten yararlanılan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanılamaz.

BİR SENDEN BİR BENDEN İSTİHDAM TEŞVİKİ

4447 sayılı Kanununun Geçici 20 ve 21 nci maddeleri kapsamında uygulanmaktadır.

• Sigortalı yönünden aranılan şartlar:

- Sigortalıların;
 - 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük olmaları
 - 1/1/2018 ile 31/12/2018 tarihleri arasında işe alınmış olması,

- İşe alındıkları aydan önceki üç ayda 10 günden fazla 5510/4-a,b,c kapsamında sigortalılıklarının bulunmaması,
- İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması,
- İşe giriş tarihi itibarıyla işverenin birinci derece kan veya kayın hısımları ya da eşi olmaması, gerekmektedir.

• **İşyeri yönünden aranılan şartlar:**

- İşyerinin;
 - İmalat sektöründe faaliyet göstermesi ve bu sektörde ustalık belgesi sahibi olunan özel sektör işverenine ait olması,
 - İşyerinin 2017 yılındaki sigortalı sayısı ortalamasının 1 ila 3 olması
 - Sigortalının işe alındığı işyerine ait 2017 yılında Kuruma bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak çalıştırılması,
 - Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde SGK'ya verilmesi,
 - Tahakkuk eden sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesi,
 - Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması,
 - - Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedikleri veya bildirdikleri sigortalıları fiilen çalıştırmadıkları yönünde herhangi bir tespitin bulunmaması gerekmektedir.

• **Destek tutarı**

2018 yılı için asgari ücretli çalışanın işverene aylık toplam maliyeti 2.486,14 TL'dir. İşyerlerince 2017 yılına ilişkin ortalama sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilecek belirtilen şartları taşıyan sigortalılar için ücret, prim ve vergi desteği sağlanacaktır.

-Prim Desteği; prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanacak sigortalı ve işveren hisselerinin tamamı tutarında (761,06 TL) destek sağlanacaktır.

Ücret Desteği; 53,44 TL'nin sigortalının prim günü sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda (1.603,20 TL) destek sağlanacaktır.

Vergi Desteği; Maliye Bakanlığınca destek kapsamındaki sigortalıların asgari ücret üzerinden hesaplanacak gelir ve damga vergileri karşılanacaktır.

• Destek Süresi

Bu teşvik kapsamında sağlanacak destekler 2018 yılı Aralık ayı/dönemi aşılmamak üzere, sigortalının işe alındığı ayı takip eden ilk aydan başlamak üzere her ikinci ay için yararlanılır.

• Ek Kurallar

- İşyerleri, 2017 yılındaki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak istihdam edecekleri en fazla iki sigortalı için bu teşvikten yararlanabilir.
- İşe giriş tarihi itibarıyla sigortalının, işverenin birinci derece kan veya kayın hısmı (anne, baba, kaynana, kayınbaba ve çocuk) ya da eşi olmaması gerekmektedir
- Destekten yararlanmakta olan işverenler; destekten yararlanılan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamaz.
- Bu teşvikten yararlanılmayan ayda destek kapsamına giren sigortalıdan dolayı, 5 puanlık prim indirimi ile 6 puanlık prim indirimi dışındaki diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz
- 2018 yılında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ile daha önce kanun kapsamına alındığı halde 2017 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri, bu destekten yararlanamaz.

KADIN, GENÇ VE MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ OLANLARIN TEŞVİKİ

31.12.2020 yılına kadar işsiz olan kişileri istihdam eden özel sektör işverenlerin prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları (416,05 ila 3.120,37 TL) İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır.

Faydalanma şartları

- Kişinin son 6 aydır işsiz olması
- Kişinin istihdam edildiği tarihten önceki son 6 ayın ortalama sigortalı çalışan sayısına ilave olarak istihdam edilmesi
- Özel sektör işvereni olması

Faydalanma süresi

- 18 yaş ve üzeri kadınları istihdam eden işverenlere 24 ila 54 ay,
- 18-29 yaş arası erkekleri istihdam eden işverenleri istihdam eden işverenlere 12 ila 54 ay,
- 29 yaş ve üzeri erkekleri istihdam eden işverenlere 6 ila 30 ay,
- Çalışmakta iken; 01.03.2011 tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar, mesleki ve teknik eğitimi tamamlayanlar veya işgücü yetiştirme kurslarını bitirenleri istihdam eden işverenlere 12 ay, süreyle destek sağlanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı olmayı teşvik etmek amacıyla kişinin İŞKUR'a kayıtlı olması durumunda destek süresine 6 ay eklenilmesi yönünde hüküm getirilmiştir.

İşverenlerce; aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içerisinde SGK'ya verilmesi ve primlerin yasal süresi içerisinde ödenmesi gerekmektedir.

Tablo 1. 6111 Sayılı Kanuna Göre Sigorta Prim Teşvikinden Yararlanma Süreleri

CİNSİYET	ÇALIŞMA DURUMU	YAŞ GRUBU	MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ	MESLEKİ VE TEKNİK OKUL VEYA İŞKUR KURSU	İŞKUR'A KAYITLI İŞSİZ	TEŞVİK SÜRESİ (AY)	
KADIN	Çalışmayan	18+	X	X	X	24	
			X	X	✓	30	
			X	✓	X	36	
			X	✓	✓	42	
			✓	X	X	48	
			✓	X	✓	54	
	Çalışan	Tümü	✓	X	X	12	
			X	✓	X	12	
	ERKEK	Çalışmayan	18-29	X	X	X	24
				X	X	✓	30
X				✓	X	36	
X				✓	✓	42	
✓				X	X	48	
✓				X	✓	54	
29+			✓	X	X	24	
			✓	X	✓	30	
			X	✓	X	24	
			X	✓	✓	30	
Çalışan		Tümü	X	X	✓	6	
			✓	X	X	12	
X		✓	X	12			

İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI TEŞVİKİ

Özel sektör işverenlerinin;

- -31.12.2018 tarihine kadar başlayacak olan İşbaşı Eğitim Programlarını tamamlayan 18-29 yaş arası kişileri, Programı tamamladıkları meslekte,- Programı tamamladıkları tarihten itibaren 3 ay içerisinde,
- Kişinin istihdam edildiği tarih itibarıyla önceki takvim yılının ortalama sigortalı çalışan sayısına ilave olarak istihdam etmeleri durumunda,
- İşverenin imalat sanayi sektöründe faaliyet göstermesi halinde 42 ay, diğer sektörlerde ise 30 ay,süre ile kişilerin asgari ücret düzeyindeki sosyal güvenlik primlerinin işveren payları (416,05 TL) İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır.

İşverenlerce; aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içerisinde SGK'ya verilmesi ve primlerin yasal süresi içerisinde ödenmesi gerekmektedir.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ ALANLARA YÖNELİK TEŞVİK

İşsizlik ödeneği alanların; işe alındığı tarihten önceki son altı aylık dönemde, prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak işe alınması durumunda kişinin kalan işsizlik ödeneği süresince asgari ücret üzerinden hesaplanan sosyal güvenlik priminin %1'lik kısmı hariç olmak üzere tamamı (679,88 TL) İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır.

İşverene destek sağlanan süre kişinin başlangıçta işsizlik ödeneği için belirlenen toplam hak sahipliği süresinden düşülür.

İşverenlerce; aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içerisinde SGK'ya verilmesi ve primlerin yasal süresi içerisinde ödenmesi gerekmektedir.

İşçinin, işten ayrıldığı işyerinde tekrar işe başlaması halinde bu teşvik hükümlerinden yararlanılamaz

ENGELLİ İSTİHDAMI TEŞVİKİ

Özel sektör işverenlerinin kontenjan dâhilinde veya kontenjan fazlası olarak ya da yükümlü olmadıkları halde engelli çalıştırmaları durumunda işverenlerin bu şekilde çalıştırdıkları her bir engelli için asgari ücret düzeyindeki sosyal güvenlik primi işveren paylarının tamamı (416,05 TL) Hazinece karşılanması şeklinde değiştirilmiştir.

KAYNAKLAR

- KOSGEB WEB SİTESİ, www.kosgeb.gov.tr
- İŞKUR WEB SİTESİ, www.iskur.gov.tr
- İSTANBUL SANAYİ ODASI DEVLET DESTEKLERİ VE TEŞVİKLER KİTABI (HAZİRAN 2018)
- T.C.GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI, DESTEKLEME BÜLTENİ, 2018